

Koud zeer

Colofon

ISBN: 978 94 6365 714 3

1e druk 2024

© 2024, Robert de Graaff

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Koud zeer

Robert de Graaff

Eerder verscheen bij uitgeverij Elikser van Robert de Graaff:

De Hei (2023)

Dit boek bevat feiten en fictie. De fictie is door de schrijver zo gecreëerd dat ze zoveel mogelijk bij de feiten aansluit.

In de rechtsgang voert de waarheid niet altijd de boventoon. Het is een ingewikkeld spel met ingewikkelde regels. Dit gaat zeker op als het in een rechtszaak draait om geld en seks. Toch zijn dat niet de belangrijkste aspecten die gerechtigheid in de weg kunnen staan. Uiteindelijk is er door alle geschiedenissen heen nog één belangrijker obstakel voor een zuiver geweten: *macht!*

In 1961 vertegenwoordigt de koopkracht van £1.000 ongeveer hetzelfde als de koopkracht van £22.500 in 2024

MI5 = de Britse inlichtingendienst die hoofdzakelijk in het binnenland operaties uitvoert.

MI6 = de Britse veiligheidsdienst die hoofdzakelijk buiten de landsgrenzen operaties uitvoert.

PROLOOG

Klasse, alles draait om klasse
Stephen Ward (1912-1963)

Mannen zijn dwazen, maar ik hou van ze
Christine Keeler (1942-2017)

1

Zaterdag 16 december 1961

De gehandschoende handen van de chauffeur liggen ontspannen op het stuurwiel van de zwarte Rolls-Royce. Behendig manoeuvreert hij de Phantom V met haar tweehonderd paardenkrachten langs de georgiaanse herenhuizen van de welvarende wijken Belgravia en Mayfair. Met zijn pet over de oren slaat hij bij Marble Arch linksaf en twee minuten later rijdt hij door een brede straat met riante, luxueuze appartementen.

West-Londen begint de sfeer van Kerstmis te proeven. Hier, in Hyde Park Square, zijn de eerste kerstbomen met alle pracht en praal opgetuigd. In het donker van de avond schitteren honderden gekleurde lampjes aan lange slingers die zorgvuldig om de Dorische zuilen onder de daken van de stenen voorportalen gewikkeld zijn.

Bij het luxueuze appartement waar de chauffeur de Rolls-Royce naast een andere limousine parkeert, is van enige kerstsfeer echter niets te merken. Geen wonder, want de bewoners van nummer 13 houden zich verre van christelijke zaken.

De chauffeur stapt uit en opent het portier dat toegang geeft tot de achterbank. Een echtpaar van middelbare leeftijd stapt uit en loopt gearmd over het grind naar de kersenhouten voordeur. Een in het zwart geklede butler laat ze met een beleefd handgebaar binnen. Direct achter de deur staan twee glazen schalen op ivoren zuilen. De ene is tot de rand toe gevuld met likeurbonbons, de andere zit net zo vol met witte, ronde pilletjes. De man vist met duim en wijsvinger twee pilletjes uit de schaal en doet er een in zijn mond. De andere legt hij op de tong van zijn vrouw. Het echtpaar slikt ze door met een slok cognac uit een glas dat de stoïcijns kijkende butler ze aanreikt.

In de ontvangsthall doet een niet-alledaags schouwspel het

echtpaar van top tot teen huiveren. Niet uit angst of van de kou. Het is een huivering van genot. Midden in de hal staat een man pontificaal tussen twee geïmproviseerde houten palen als een obscene bezienswaardigheid opgesteld. Zijn armen zijn wijd uitgestrekt en zijn polsen zijn met touw aan de twee palen vastgebonden. Hij is naakt, tenzij je het masker dat zijn ogen en neus bedekt en de witte lendendoek als volwaardige kledingstukken beschouwt. Zijn ogen priemen zich in die van de nieuwe gasten als hij ze met een warme stem welkom heet.

Het echtpaar blijft voor de gemaskerde man staan. Haar parfum walmt om haar heen. Ze draagt een lange avondjurk met glitters, schoenen met hoge hakken en op haar hoofd een sierlijk hoedje. De juwelen om haar nek zijn een klein fortuin waard, net als de 24-karaats gouden armband en de ring met een joekel van een diamant. Haar notabele echtgenoot draagt een smoking over een sneeuwwit overhemd met daarop een inktzwart strikje. Zijn schoenen blinken als het chroom op de bumper van de Rolls waarmee hij hierheen gebracht is. Tussen zijn vingers balanceert een sigaar van dertig centimeter lengte.

De vrouw kijkt haar echtgenoot begerig aan. De wellust spat uit haar ogen. Hij knikt en met een speelse knipoog bukt hij zich om een zweep die voor de gemaskerde man op de grond ligt op te rapen en aan zijn vrouw te geven. Het lichaam van de man met het masker trilt zichtbaar. Op zijn torso zijn kruiselings meerdere rode striemen zichtbaar en hij verlangt intens naar meer genot. Zijn armen trekken aan het touw en zijn lichaam beweegt zoveel mogelijk naar voren. Het is alsof hij zeggen wil: 'Kom op, alsjeblieft!' De vrouw houdt de zweep aan de houten handgreep omhoog en laat het leren uiteinde op de borstkas van de gemaskerde man neerkletsen. Het geluid van leer op huid is door de hele ruimte hoorbaar en de gemaskerde man krimpt ineen van de pijn. Haar echtgenoot doet hetzelfde waardoor er even later twee nieuwe striemen op de torso van de bijna naakte man staan. De man legt de zweep neer en maakt samen met zijn vrouw een

kleine buiging voor de gemaskerde man. Dan lopen ze hand in hand richting de grote kamer achter de ontvangsthal.

De grote kamer heeft de omvang van een balzaal en de uitstraling van een Romeins lusthof. In het midden staat een tafel waarop een aantal bijzondere zaken tentoongesteld ligt. Op elk van twee enorme porseleinen schalen ligt een opgezette volwassen pauw. Als je niet beter wist, zou je zeggen dat ze leefden. De nekken zijn met lange vleespennen zodanig in positie gebracht dat de dieren met opgeheven kop de zaal inkijken. De veren zijn zorgvuldig gemodelleerd, zodat de grootte en de diverse kleuren perfect tot uiting komen. Rondom de pauwen liggen de meest exclusieve lekkernijen uitgestald: truffels uit de bossen van Noord-Italië, serranoham uit de bergen van Andalusië en oesters van de zilte kust van Bretagne. Zeevruchten, salades, hartige en zoete taarten, chocoladetruffels, alles ligt voor iedere gast voor het grijpen. Net zo zorgvuldig uitgestald ligt aan ieder uiteinde van de tafel een opgezette das. De wigvormige lichamen, de zwarte en witte banden op de kop, de lange snuiten en de stompe neuzen geven de dieren een exotisch uiterlijk, hetgeen de exclusieve sfeer sterk benadrukt.

De gastvrouw begroet de nieuwe gasten met een handkus. Ze draagt een goudkleurige jurk met een open rug en houdt een lorgnet in de vorm van twee Fabergé-eieren voor haar ogen. Haar torenhoge hakken doen vermoeden dat ze van normale lengte is, maar op blote voeten is ze nauwelijks anderhalve meter hoog. Ze introduceert de echtelieden aan andere gasten die al eerder zijn gearriveerd en net als hen chique avondkleding dragen. Ze schudden elkaar de hand en wisselen beleefdheden uit. De gastheer draagt een driedelig kasjmier pak en valt vooral op door zijn enorme bakkebaarden die bijna de boord van zijn overhemd raken. Als hij de kristallen glazen heeft volgeschonken met roze

champagne, spreekt hij de gasten toe en wijst naar een buffetkast waarin een porseleinen servies met zilveren bestek uitnodigend wachten. De gasten applaudisseren goedkeurend. Even later kijken gastvrouw en gastheer tevreden toe hoe iedereen zich tegoed doet aan het overdadige buffet.

Maar hoe lekker alles ook smaakt, niemand is naar Hyde Park Square gekomen voor een culinaire belevenis alleen. Als het eetfestijn bijna ten einde is, schraapt de gastvrouw haar keel en geeft een teken met haar arm. Vanaf dat moment stoppen de gesoigneerde heren hun conversaties. Niemand heeft het meer over hun opleiding aan Eton, Oxford en Harrow, over het beleid van de conservatieve regering van Harold Macmillan of over de groeiende auto-industrie. De dames in haute couture onderbreken hun discussie over de modetrends in Londen en de nieuwe appartementen in de schaduw van Regent's Park. Sigaren worden te rusten gelegd in kolossale asbakken en laatste nipjes sherry verdwijnen in keelgaten.

Na het teken van de gastvrouw slaat de stemming honderdachtig graden om. Alsof het de normaalste zaak van de wereld is, kleedt iedereen zich uit en is er geen avondjurk of smoking meer te bekennen. Plotseling ligt niet *alles*, maar *iedereen* voor het grijpen. Poedelnaakt krioelen de gasten door elkaar, als bijen op een honingraat. Iedereen doet het met elkaar. Op allerlei manieren. En overall: op een stoel, een bank, een tafel, of op de trap. Met z'n tweeën, drieën, of in een willekeurige andere combinatie.

De gastvrouw heeft de gemaskerde man van zijn boeien bevrijd en in zijn lendendoek neemt hij nederig onder de tafel plaats. Hij geniet zichtbaar van de hijgende, zwetende lijven om hem heen. Op verzoek van een gast draagt hij slaafs lekkernijen aan of hij voert nederig opdrachten uit voor ieder die iets te wensen heeft. Als dank incasseert hij een paar zweepslagen of hij ondergaat een verbale vernedering. De man met het masker is de gelukkigste mens op de aardbol.

Tegen het einde van de avond kondigen twee jonge meisjes zich bij de buitendeur aan. Ze worden binnengelaten door een man van middelbare leeftijd die niets anders draagt dan een paar sokken. Voor zijn gezicht bungelen twee damesschoenen met stilettohakken. De hielbandjes die op zijn neusvleugel rusten, zorgen ervoor dat ze niet op de grond vallen. Hij wenkt de meisjes en loopt zonder gêne voor ze uit naar een ovale kamer naast de feestzaal. De meisjes graaien giechelend een handvol likeurbonbons uit de glazen schaal die nog altijd uitnodigend bij de voordeur staat en lopen achter de man aan.

In de ovale kamer staat een kingsize hemelbed waarop het krioelt van de mensen. Vijf zijn het er. De gastvrouw van zo-even onderhoudt zich er met vier naakte mannen. Ze draagt nu niets anders dan een zwart korset en als centraal middelpunt zwaait ze met een negenstaart aan een houten handvat. In een andere setting kon ze een boerin zijn die met een dorsvlegel haar graan aan het bewerken is. In deze is het graan echter vervangen door vier blote achterwerken die alle zijn bedekt met rode striemen. Een van de mannen zit hijgend op de rand van het bed. Omdat William Rees-Davies tijdens de Tweede Wereldoorlog een arm heeft verloren, noemen ze hem ‘de Eenarmige Bandiet’, maar zijn ware beroep is eervoller. Buiten dit appartement is hij naast advocaat ook een gerespecteerd parlementariër voor de Conservatieve Partij. De man naast hem die in een bedwelmende roes op handen en voeten een volgende geseling met de zweep incasseert, heet Felix Topolski. In het dagelijks leven is hij kunstschilder met connecties in het Britse koningshuis, de literaire wereld en de politiek. Het derde paar billen hoort toe aan Eustace Chesser. De Schot moet zich hier als geen ander thuis voelen, want zijn door velen verslonden boek *Love Without Fear* zit vol seks en obsceniteiten. De vierde man heet Douglas Fairbanks junior, tegenwoordig een Amerikaans acteur, maar tijdens de Tweede Wereldoorlog

diende hij als officier bij de Amerikaanse marine. Zijn gebruide bovenlijf steekt sterk af op het wit eronder en zijn flinterdunne snor trilt van genot als de zweep zijn achterste nog roder kleurt.

De gastvrouw zwaait naar de twee jonge meisjes die niet weten waar ze kijken moeten. Alles lijkt hier onwerkelijk.

‘Laat je klaproosjes de feestzaal maar eens zien,’ zegt ze tegen de man die slechts zijn sokken draagt. Hij knikt met een vaderlijke glimlach, waardoor de stiletto’s voor zijn mond heen en weer wiegelen.

De meisjes kijken hun ogen uit. Niet dat ze preuts zijn, dat zeker niet. Beiden kennen het klappen van de zweep, maar dan meer in figuurlijke zin.

De gastheer heeft zich ook uitgeteeld. Hij draagt nu een leren string en snuift even kort aan een flesje met amylnitriet. ‘Kom de volgende keer gerust iets eerder,’ zegt hij vriendelijk tegen de meisjes. ‘Jullie zullen je hier vast thuis voelen.’ Zijn verwijde pupillen tolleren in het rond en zijn enorme bakkebaarden bewegen met zijn mond mee.

Het feest loopt ten einde. Gasten kleden zich aan en praten nog even met elkaar. Opnieuw is de metamorfose compleet. Alles is nu weer normaal. Mannen discussiëren over de nieuwe overheidsbegroting en het stijgende werkloosheidscijfer. Ze spreken af in de *Ambassador* of de *Garrick Club* voor de eerstvolgende lunch. Dames beoordelen hun kapsel en make-up in een spiegel en roken nog een sigaret die in een lang pijpje zit. De gemaskerde man is verdwenen. Niemand heeft gezien waarheen. Alleen de gastvrouw en gastheer kennen zijn identiteit en dat zal zo blijven.

De man die slechts zijn sokken droeg, is ook weer aangekleed en loopt met de twee jonge meisjes naar de buitendeur.

‘Ik ben misselijk van de chocolaatjes,’ zegt het ene meisje.

‘In plaats van zoveel te snoepen had je er beter aan gedaan goed om je heen te kijken,’ antwoordt de ander. ‘Misschien liep er wel een alleenstaande miljonair tussen de gasten. Iemand met een betere reputatie dan die ouwe geldbuidel met wie je nu gaat.’

‘Alsof jij vies bent van geld! Levert je modellencarrière al iets op, of begint je buik in de weg te zitten?’

Het andere meisje kijkt schichtig om zich heen en tikt haar vriendin op het achterhoofd. ‘Houd je kop, wil je ...’

‘Kom, kom, meisjes,’ sust de man, ‘over een paar jaar hebben jullie allebei een geschikte echtgenoot, een huis in Mayfair en kinderen zoveel je wilt. Laten we onze gastheer en gastdame gedag zeggen, dan drinken we thuis nog een borrel. En denk aan de gouden regel voor alles wat je hier vanavond hebt gezien en gehoord: *don’t tell.*’

DEEL 1

Rusland is een raadsel verpakt in een mysterie binnen een enigma

Winston Churchill (1874-1965)

We zullen nooit weten wie welk spel speelde

Anthony Summers & Stephen Dorril in The Secret Worlds Of Stephen

Ward (2012)

2

Woensdag 24 mei 1961

Halverwege de Londense lente voelde het in het kantoor van commissaris Coote al even warm als in een zomerse aardbeienkas. Het beetje slaap van de afgelopen nacht, dat nog korter was geweest dan het gemiddelde hazenslaapje waarmee ik normaal gesproken genoeg moet nemen, maakte dat ik me nog suffer voelde. De houten stoeleuning die onzalig tegen mijn beurse onderrug schuurde, drukte mijn gemoedstoestand nog verder omlaag.

‘Toe maar, rechercheur Joe Mulder,’ galmde de donkere bariton van Alexander Coote. Met zijn wijsvinger wees hij op een document dat hij uit een kartonnen dossiermap had gelicht. ‘Nog geen drieëntwintig jaar oud, nauwelijks een half jaar lid van het Marylebone Politiekorps en dan nu al deze uitbarsting van geweld. En dat voor iemand die ambities heeft voor een carrière bij de inlichtingendienst!’

De stilte die volgde, vroeg om een reactie van mijn kant. ‘Ja, het spijt me, commissaris. Maar ziet u, er zijn verzachtende omstandigheden.’

‘Dat maak ik wel uit, vriend,’ snoof de commissaris. ‘En hebben die soms te maken met Bulowski? Ofwel “de provocerende bullebak” zoals je hem hebt genoemd.’

‘Ja, meneer,’ zei ik. ‘Zo is het precies. Als Kennedy dezelfde provocaties richting Rusland had gemaakt, dan had Chroesjtsjov *Checkpoint Charlie* definitief tot communistisch grondgebied verklaard.’

‘Laten we al het getouwtrek om Berlijn erbuiten laten, Mulder. Alhoewel, de bron van alle ellende is een Duitse kwestie, of niet?’

De priemende ogen van de commissaris, met daarboven zijn wenkbrauwen als wc-borstels, keken me streng aan. Zijn uniform

zat onberispelijk en de rij onderscheidingen aan de rechterkant van zijn borstkas waren indrukwekkend genoeg om mij twee keer te doen nadenken over een antwoord. Nog voordat ik er een paraat had, pakte Alexander Coote een voorwerp van het tafeltje naast hem en zette het onder mijn neus op het bureau. Het was mijn helm. Bij het zien ervan voelde ik mijn boosheid weer opborrelen. Op de rand aan de voorzijde had iemand met markeringskrijt een hakenkruis getekend, maar nog veel pijnlijker was dat hij op de achterzijde met hetzelfde krijt een dubbele s in runentekens had achtergelaten.

‘Ja, meneer,’ zuchtte ik. ‘Een Duitse kwestie.’

‘In je dossier lees ik dat je op 9 november 1938 in Dresden bent geboren en dat je in 1945, na de bombardementen, met je moeder en broer naar Engeland bent gevlucht. Je bent dus al ruim zestien jaar een Brits staatsburger, tweemaal zo lang als dat je Duits staatsburger bent geweest. Dat is kennelijk niet tot iedereen doorgedrongen.’

‘Inderdaad, commissaris. De oorlog ligt bij veel burgers verser in het geheugen dan het eten van gisteravond. Mijn moeder, broer en ik worden nog altijd regelmatig met het verleden om de oren geslagen.’

‘Je vader heeft in dienst van de Luftwaffe missies boven Engeland uitgevoerd, is het niet?’

‘Ja, commissaris.’

Alexander Coote wreef over zijn kin, waardoor de haren van zijn kortgeknipte baard een schurend geluid maakten. ‘En je weet dat Bulowski’s vader een Brits majoor was die tijdens het beleg van Berlijn door een Duitse sluipschutter is gedood? En dat zijn ouderlijk huis hier in Londen door een Duitse vijfhonderdponder is gebombardeerd en dat zijn moeder en jongere zusje er toen nog in zaten? Er is niets van ze teruggevonden. Hij heeft ze niet eens kunnen begraven.’

‘Ik heb zoiets gehoord, meneer. De details kende ik niet.’

‘Ik praat het uiteraard niet goed, maar die details liggen ten